

متن پرسش

سلام: به نظر می‌رسد عقل نمی‌تواند بقای اشیا در غیاب ادراک را ثابت کند در قرآن کریم آمده است «قَالَ عَفْرِيْتُ مِنَ الْجِنَّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ □ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ □ فَلَمَّا رآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ □ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ □ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ» همانطور که مشاهده می‌کنید شخصی که علمی از کتاب دارد تمام علوم را ممکن است نداشته باشد بلکه علمی از علوم کتاب را داشته و حتی عفریتی از جن نیز می‌تواند تخت را منتقل کند فرض کنید بلقیس یک ساعت تخت را ادراک نکرده باشد و در آن یک ساعت آن جن یا آن عالم تخت را منتقل و قبل از یک ساعت سر جای خود باز گردانند آیا بلقیس تصور نخواهد کرد تخت در آن یک ساعت در همان جا بوده است بنابراین دوام اشیا در غیاب ادراک مستلزم دلیل است و الا عقل نفیا یا اثباتا ساکت است.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: اگر عقل نتواند غیاب اشیا را درک کند، در جای خود چگونه متوجه شویم غیاب اشیا درک نشده است؟ به عقلی نظر بفرمایید که «اول ما خلق الله» است. موفق باشید